



Seat No. \_\_\_\_\_

**HAM-1601250101030702**  
**B. A. (Sem.-III) (CBCS)**  
**(W.E.F. 2016) Examination**  
**June - 2023**  
**Economics : Paper-7**  
**(Demography-1) (Old Course)**  
**(Optional)**

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.  
(2) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- |   |   |    |
|---|---|----|
| 1 | વસ્તીવૃદ્ધિની આર્થિક વિકાસ પરની અસર અંગે ચર્ચા કરો.                 | 14 |
|   | અથવા  |    |
| 1 | પ્રો. માલ્થસનો વસ્તી અંગેનો સિદ્ધાંત સમજાવો.                        | 14 |
| 2 | વસ્તીશાસ્ત્ર એટલે શું? વસ્તીશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.     | 14 |
|   | અથવા  |    |
| 2 | વસ્તી સંક્રમણનો સિદ્ધાંત વિગતે સમજાવો.                              | 14 |
| 3 | જીવન સારણીનો અર્થ આપી તેની પદ્ધતિ અને મહત્ત્વ અંગે ચર્ચા કરો.       | 14 |
|   | અથવા  |    |
| 3 | વસ્તી પ્રક્ષેપણની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો.                             | 14 |
| 4 | વસ્તી પ્રક્ષેપણનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ જણાવો.                      | 14 |
|   | અથવા  |    |
| 4 | પ્રજનનશીલતાનો ખ્યાલ સમજાવી ભારતમાં ઊંચી પ્રજનનશીલતાનાં કારણો તપાસો. | 14 |
| 5 | નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો:                              | 14 |
|   | (1) વસ્તીગીચતા  |    |
|   | (2) સંગણના  |    |
|   | (3) અપરિપક્વ જન્મદર   |    |
|   | (4) રાષ્ટ્રીય પરિવાર આરોગ્ય મોજણી.                                  |    |

## ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.  
(2) Answer all the questions on the basis of internal option.

- 1 Discuss the impact of population growth on economic development. 14

**OR**

- 1 Explain the population theory of Prof. Malthus. 14
- 2 What is Demography? Explain the importance of study of Demography. 14

**OR**

- 2 Explain in detail the theory of demographic transition. 14
- 3 Give the meaning of life table and discuss about its method and importance. 14

**OR**

- 3 Explain the different techniques of population projections. 14
- 4 Explain the importance and limitations of population projections. 14

**OR**

- 4 Explain the concept of fertility and examine the causes of high fertility in India. 14
- 5 Write short notes on any **two** from following: 14
- (1) Population density
  - (2) Census
  - (3) Crude Birth Rate
  - (4) National Family Health Survey.

---